

Може ли Заједничко веће општина, које више од две деценије постоји у Хрватској, бити модел за формирање ЗСО на Косову?

Сличног имена, сличних функција, у сличним условима - Заједничко веће општина (ЗВО), које окупља општине где живе Срби на истоку Хрватске, један је од модела како би могла да изгледа Заједница српских општина на Косову.

Ово тело настало је након завршетка ратних сукоба у Источној Славонији и уписано је у Ердутски споразум, документ којим је потврђена мирна реинтеграција подручја која су контролисали Срби под власт Загреба.

Готово 23 године након што су стављени потписи на овај споразум, још се тражи најбоља реч да опише Веће.

"ЗВО не може да буде удружење грађана које према хрватском закону могу да формирају било које три особе - оно је формирано на бази међународног документа какав је Ердутски споразум и одлуке Владе Републике Хрватске.

Нисмо ни територијална јединица.

Ми смо нешто између - и због тога тражимо да се тај статус прецизира", каже за ББЦ на српском председник ЗВО-а Срђан Јеремић.

Шта је Заједничко веће општина

**Тело које штити интересе српске заједнице у две хрватске жупаније:
Осијечко-барањске и Вуковарско-сремске.**

Формирање предвиђено чланом 12 Ердутског споразума, потписаног 12. новембра 1995. године, којим је договорена мирна реинтеграција Источне Славоније у састав Хрватске.

Темељи се на Писму Владе Хрватске Савету безбедности УН од 13. јануара 1997. године и одлуке Владе Хрватске од 15. октобра 1997. године.

Чине је представници девет општина: Вуковар, Бели Манастир, Борово, Ердут, Јагоднак, Маркушица, Негославци, Шодоловци, Трпиња.

Основне надлежности су јој у сфери спровођења просветне и културне аутономије и штићена права српске заједнице.

Скупштина у овом сазиву има 28 чланова - представника општина, а функционисање је уређено Статутом ЗВО.

На челу је председник - Срђан Јеремић.

Од разговора до "мољакана"

Више од две деценије од оснивања, када своди рачуне шта је ЗВО до сада успела, њен актуелни председник каже да су очекивања прилично испуњена - у мери у којој су то околности дозволиле.

"Припадници српске заједнице сигурно нису замишљали ЗВО на овакав начин, али то можда јесу припадници већинског народа.

ЗВО-у је свим документима дато много задужења и овлашћења, али нису дати механизми и инструменти да то спорведе."

Зато на располагању имају инструменте од разговора до, како каже, "мољакана".

Често није испуњено и оно што је формално наведено у оснивачким актима Већа.

"Од 1. августа прошле године, нисам се сусрео са председницом Хрватске ниједном на мој захтев, иако сам га три пута подносио.

Састао сам се једном на њен захтев и позив - пред посету председника Србије Александра Вучића", мада у писму Владе Хрватске Савету безбедности стоји да ће састанци са председником Хрватске или шефом кабинета председника бити најмање једном у четири месеца.

Питер Галбрајт, некадашњи амерички амбасадор у Загребу и преговарач Ердутског споразума

"Верујем да је идеја о Заједничком већу општина дошла с наше стране, и да је била чак и део почетних принципа преговора. Хрвати су с тим морали да се сагласе. Устав Хрватске дозвољавао је ограничени посебан статус за општине где Хрвати нису у већини и то смо искористили да би хрватска власт ово прихватила."

Ипак, чак ни сада, када стабилност хрватске владе готово у потпуности зависи од гласа српског посланика у Сабору, нема снажнијих иницијатива да се ове ствари промене, а Веће добије јаснији статус.

Већем доминира Самостална демократска српска странка (СДСС) Војислава Станимировића и Милорада Пуповца, мањинска партија која је била део готово свих владајућих коалиција у Хрватској у последње две деценије - без обзира да ли је на власти био ХДЗ или СДП.

Јеремић објашњава да, упркос снажној позицији српског посланика у парламенту, ово није тренутак за покретање крупних питања, у атмосфери када у Хрватској буја национализам и Срби се сматрају за главне кривце у држави.

.....